

Sikkerhedsdatablad MakeMake Sort Pro Farvepigment

side: 1/11

Dato: 6.10.2015

Produkt: **MakeMake Sort PRO Farvepigment**

Version: 1.0

1. Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

Produktidentifikator

MakeMake Sort PRO Farvepigment

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der

frarådes: Relevante identificerede anvendelser: farvepigment til brug sammen med MakeMake

Colour Fix

Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firma og Kontaktadresse:

Heiss Development

Pramvej 7, 8940

Randers SV, Danmark

Telefon: +45 86 42 26 26

e-mail adresse: info@makemake.dk

CVR: 39641259

Nødtelefon

Giftlinjen: +45 82121212, 24-timers service 7 dage om ugen

International emergency number:

Telefon: +49 180 2273-112

2. Fareidentifikation

Mærkningselementer

I henhold til Forordning (EF) Nr. 1272/2008 [CLP]

| Globally Harmonized System, EU (GHS)

Dato: 6.10.2015

Produkt: **MakeMake Sort PRO Farvepigment**

Version: 1.0

Piktogram:

Signalord:

Fare

Faresætninger:

H318 Forårsager alvorlig øjenskade.

Sikkerhedssætninger (forebyggelse):

P280 Bær øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.

Sikkerhedssætninger (reaktion):

P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
P310 Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.

I henhold til direktiv 67/548/EØF eller 1999/45/EF

EU-direktiv 1999/45/EF ('Præparatdirektivet')

Faresymbol(er)

Xi Lokalirriterende.

R-Sætning(er)

R41 Risiko for alvorlig øjenskade.

S-Sætning(er)

S26 Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes.

S39 Brug beskyttelsesbriller/ansigtsskærm under arbejdet.

Klassificering af stoffet eller blandingen

I henhold til Forordning (EF) Nr. 1272/2008 [CLP]

Øjenskader/-irritation 1

I henhold til direktiv 67/548/EØF eller 1999/45/EF

Mulige farer:

Risiko for alvorlig øjenskade.

Indeholder et stof, der er på Arbejdstilsynets liste over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende (Danmark).

Andre farer

Dato: 6.10.2015

Produkt: **MakeMake Sort PRO Farvepigment**

Version: 1.0

I henhold til Forordning (EF) Nr. 1272/2008 [CLP]

Andre farer (GHS):

| Produktet er under bestemte forhold støveksplodingsfarligt.

3. Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

Blandinger

Kemisk beskrivelse

sod-pigment, Vanddispergerbart pulver (WP)

C.I. Pigment Black 7

Farlige indholdsstoffer (GHS)

I henhold til Forordning (EF) Nr. 1272/2008

| Alcohols, C13-C15, branched and linear, ethoxylated (polymer; Starting materials listed in EINECS)

| Indhold (W/W): $\geq 12\%$ - $\leq 24\%$ Acute tox. 4 (oral)
Øjenskader/-irritation 1
H318, H302

Farlige indholdsstoffer

i henhold til Direktiv 1999/45/EF

| Carbon black

Indhold (W/W): 80 %
CAS-nummer: 1333-86-4
EF-nummer: 215-609-9

Alcohols, C13-C15, branched and linear, ethoxylated (polymer; Starting materials listed in EINECS)

Indhold (W/W): $\geq 12\%$ - $\leq 24\%$

Faresymbol(er): Xn

R-Sætning(er): 22, 41

Ifald farlige indholdsstoffer er nævnt, er ordlyden af faresymboler, R-sætninger og H-sætninger angivet i kapitel 16.

4. Førstehjælpsforanstaltninger

Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

| Forurenet tøj fjernes.

Efter indånding:

| Ved besværet åndedrag efter indånding af støv: opsøg frisk luft, og evt. lægehjælp.

Ved hudkontakt:

| Vask grundigt med rigelige mængder vand og sæbe.

Ved kontakt med øjnene:

| Skyl straks grundigt i mindst 15 minutter under rindende vand med åbne øjne, kontakt øjenlæge.

Dato: 6.10.2015

Produkt: **MakeMake Sort PRO Farvepigment**

Version: 1.0

Ved indtagelse:

| Skyl straks munden og drik rigeligt med vand, tilkald lægehjælp.

Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

| Symptomer: De vigtigste kendte symptomer og virkninger er beskrevet i mærkningen af produktet (se afsnit 2) og/eller i afsnit 11., Yderligere vigtige symptomer og virkninger er indtil videre ikke kendte.

Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

| Behandling: Symptomatisk behandling (dekontamination, vitalfunktionen), ingen specifik modgift kendes.

5. Brandbekæmpelse

Slukningsmidler

Egnet slukningsmiddel:

| tørpulver, skum

Slukningsmidler som af sikkerhedsgrunde ikke må anvendes:

| kuldioxid

Supplerende oplysninger:

| På grund af støveksplotionsfare bør ophvirvling af stof/produkt undgås.

Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

| sundhedsskadelige dampe

| Dannelse af røg/tåge. De nævnte stoffer/stofgrupper kan frigøres ved brand.

Anvisninger for brandmandskab

Særlig beskyttelsesudrustning:

| Brug luftforsynet åndedrætsværn.

Øvrigt:

| Faren afhænger af de brændende stoffer og brandbetingelserne. Kontamineret slukningsvand skal bortskaffes i overensstemmelse med de lokale myndigheders forskrifter.

6. Forholdsregler over for udslip ved uheld

Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

| Undgå støvudvikling. Anvend personlig beskyttelsesdragt.

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

| Foruren vand/slukningsvand opsamles. Må ikke komme i kloakanlæg/overfladevand/grundvand.

Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

| Ved små mængder: Optages med egnede redskaber og bortskaffes.

| Ved store mængder: Optages med støvbindende materiale og bortskaffes.

| Undgå støvudvikling.

Henvielse til andre punkter

Dato: 6.10.2015

Produkt: **MakeMake Sort PRO Farvepigment**

Version: 1.0

Information om eksponeringskontrol/personlige værnemidler og forhold vedrørende bortskaffelse kan findes i sektion 8 og 13.

7. Håndtering og opbevaring

Forholdsregler for sikker håndtering

Ved omhædling af større mængder uden udsugningsanlæg: benyt åndedrætsværn.

Brand- og eksplosionsbeskyttelse:

Undgå støvudvikling. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.

Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Produktet i ubeskadiget emballage behøver ikke opbevares separat.

Yderligere oplysninger til lagringsbetingelserne: Hold beholder tæt lukket og tør; opbevares køligt.

Særlige anvendelser

For de relevante identificerede anvendelser listet i afsnit 1, skal de nævnte anvisninger i dette afsnit 7 iagttages.

8. Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

Kontrolparametre

Indholdsstoffer hvis grænseværdier skal overholdes på den enkelte arbejdsplads

1333-86-4: Carbon black (Indhold (W/W): $\leq 80\%$)

Tidsvægtet gennemsnitsgrænseværdi 3,5 mg/m³ (GV (DK))

Eksponeringskontrol

Personlige værnemidler

Beskyttelse af åndedrætsorganer:

Egnet åndedrætsværn ved lavere koncentration eller kort tids påvirkning: Partikelfilter med middel tilbageholdelsesevne for faste og flydende partikler (f.eks. EN 143 eller 149, type P2 eller FFP2).

Beskyttelse af hænder:

Kemikaliebestandige beskyttelseshandsker (EN 374)

Egnede materialer også ved langvarig, direkte kontakt (anbefalet: Beskyttelsesindeks 6, svarende til > 480 minutters gennemtrængningstid efter EN 374):

f.eks. nitrilgummi (0,4mm), chloroprenogummi (0,5 mm), polyvinylchlorid (0,7 mm), og andre.

Yderligere bemærkning: Oplysningerne er baseret på egne forsøg, faglitterære oplysninger og informationer fra handskefremstillere eller udledt af analogislutninger fra lignende stoffer. Der skal tages hensyn til, at den daglige anvendelsestid for en kemikaliebeskyttelseshandske i praksis på grund af de mange påvirkningsfaktorer (f.eks. temperatur) kan være betydelig kortere end den i henhold til EN 374 bestemte gennemtrængningstid.

På grund af store typeforskelle skal leverandørens anvisninger følges.

Beskyttelse af øjne:

Tætsluttende beskyttelsesbriller (f.eks. EN 166) og ansigtsskærm.

Dato: 6.10.2015

Produkt: **MakeMake Sort PRO Farvepigment**

Version: 1.0

Generelle beskyttelses- og hygiejneforanstaltninger

Behandles i overensstemmelse med god industriel hygiejne og sikkerhedsforanstaltninger. Det anbefales at benytte tæt arbejdsbeklædning.

9. Fysisk-kemiske egenskaber

Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk form:	granulat	
Farve:	sort	
Lugt:	lugtfri	
Lugtgrænse:		
	ikke bestemt	
pH-værdi:	8 - 11	
Smeltepunkt:		
	ikke bestemt	
Kogepunkt:		
	ikke bestemt	
Flammepunkt:		
	Studie er ikke nødvendig.	
Fordampningshastighed:		
	Produktet er et ikke-flygtigt faststof.	
Antændelighed:	ikke let antændelig	(UN Test N.1 (ready combustible solids))
Nedre eksplosionsgrænse:		
	På grund af produktets sammensætning og den hidtidige erfaring med dette produkt er ingen fare at forvente ved hensigtsmæssig og tilsigtet brug.	
Øvre eksplosionsgrænse:		
	På grund af produktets sammensætning og den hidtidige erfaring med dette produkt er ingen fare at forvente ved hensigtsmæssig og tilsigtet brug.	
Antændelsestemperatur:		
	ikke bestemt	
Damptryk:		
	ikke anvendelig	
relativ densitet:		
	Ingen eksisterende data.	
Relativ damptæthed (luft):		
	Produktet er et ikke-flygtigt faststof.	
Opløselighed i vand:	delvis opløselig	
Opløselighed (kvantitativ) :		
	uopløselig	
Fordelingskoefficient n-oktanol/vand (log Kow):		
	Studie er ikke nødvendig.	
Selvantændelighed:	ikke selvantændelig	
Viskositet, dynamisk:		
	Studie er ikke nødvendig.	
eksplosionsfare:	ikke eksplosiv	

Dato: 6.10.2015

Produkt: **MakeMake Sort PRO Farvepigment**

Version: 1.0

Brandnærende egenskaber: ikke brandfremmende

Andre oplysninger

Selvopvarmende: Dette er ikke et selvopvarmende stof.

Mindste antændelsesenergi: > 4 J (VDI 2263, sheet 1, 2.5)
(1 bar, 23 °C)Pakkefylde: 400 - 500 kg/m³Blandbarhed med vand:
(15 °C)
blandbar

Hygroskopi: ikke hygroskopisk

Overfladespænding: ikke anvendelig
Kornstørrelsesfordelin g: Ingen eksisterende data.

10. Stabilitet og reaktivitet

Reaktivitet

Ingen farlig reaktioner, hvis forskrifter/henvisninger for lagring og håndtering overholdes.

Dannelse af antændelige gasser: Bemærkninger: Med vand dannes ikke brandbare gasser.

Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved overholdelse af foreskrifterne/anvisningerne om lagring og håndtering.

Risiko for farlige reaktioner

Fare for støvekspllosion.

Forhold, der skal undgås

Se afsnit 7 i sikkerhedsdatabladet - Håndtering og opbevaring.

Materialer, der skal undgås

Materialer, der skal undgås:
Ikke bekendt med stoffer, som skal undgås

Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter:
Ingen farlige nedbrydningsprodukter ved forskriftmæssig opbevaring og håndtering.

11. Toksikologiske oplysninger

Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet

Eksperimentelle/beregnete data:

Dato: 6.10.2015

Produkt: **MakeMake Sort PRO Farvepigment**

Version: 1.0

LD50 rotte (oral): > 5.000 mg/kg (BASF-test)

Produktet er ikke blevet testet. Oplysningerne er afledt af enkeltkomponenternes egenskaber.

LC50 (inhalativ):

ikke bestemt

LD50 (dermal):

ikke bestemt

Irritation

Ekperimentelle/beregnete data:

Hudætsning/hudirritation kanin: ikke irriterende (BASF-test)

Produktet er ikke blevet testet. Oplysningerne er afledt af enkeltkomponenternes egenskaber.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation kanin: irreversible skader (OECD Guideline 405)

Sensibilisering ved indånding/hudsensibilisering

Vurdering af sensibilitet:

Ud fra den kemiske struktur er der ingen mistanke om en sensibiliserende virkning.

Kimcellemutagenicitet

Bedømmelse mutagenitet:

Den kemiske struktur giver ikke anledning til mistanke om en sådan virkning.

reproduktionstoksicitet

Vurdering af reproduktionstoksicitet:

Ingen data om reproduktionstoksisk virkning til rådighed.

Udviklingstoksicitet

Vurdering af teratogenicitet:

Ingen data om teratogen virkning til rådighed.

Specifik målorgantoksicitet (enkelt eksponering)

Bemærkninger: Ingen eksisterende data.

Toksicitet ved gentagen dosering og specifik målorgantoksicitet (gentagen eksponering)

Vurdering af toksicitet ved gentagen dosering:

Ingen data om gentagen toksisk dosis til rådighed.

Aspirationsfare

ikke anvendelig

Andre relevante informationer om toksicitet

Dato: 6.10.2015

Produkt: **MakeMake Sort PRO Farvepigment**

Version: 1.0

Indeholder et stof, der er på Arbejdstilsynets liste over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende (Danmark).

12. Miljøoplysninger

Toksicitet

Fisketoksicitet:

LC50 (96 h) 10 - 100 mg/l, *Brachydanio rerio*

Angivelsen af den toksiske virkning referer til nominal koncentrationen.

Akvatiske hvirvelløse dyr:

EC50 (48 h) 10 - 100 mg/l, *Daphnia magna*

Angivelsen af den toksiske virkning referer til nominal koncentrationen.

Mikroorganismer/effekt på aktivt slam:

EC10 > 1.000 mg/l, aktiveret slam (DEV-L2)

Produktet er ikke blevet testet. Oplysningerne er afledt af enkeltkomponenternes egenskaber.

Kronisk fisketoksicitet:

| Ingen eksisterende data.

Kronisk toksicitet for akvatiske invertebrater:

| Ingen eksisterende data.

Vurdering af terrestrial toksicitet:

| Ingen data om terrestrial toksicitet til rådighed.

Persistens og nedbrydelighed

Vurdering af bionedbrydelighed og eliminering (H₂O):

Farvestoffet kan i tilstrækkelig grad fjernes fra vand i rensningsanlæg ved adsorption på aktiveret slam. Den organiske andel af produktet er biologisk nedbrydelig.

Bioakkumuleringspotentiale

Vurdering af bioakkumuleringspotentialet.:

| Produktet er ikke blevet testet.

Mobilitet i jord (og andre delområder hvis tilgængelige)

Bedømmelse af transport mellem miljøområder:

| Ingen eksisterende data.

Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

I henhold til bilag XIII af Forordning (EF) Nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH): Produktet indeholder intet stof, der opfylder PBT-kriterierne (persistent/bioakkumulativt/toxisk) eller vPvB-kriterierne (meget persistent/meget bioakkumulativt).

Information om: Alcohols, C13-C15, branched and linear, ethoxylated (polymer; Starting materials listed in EINECS)

I henhold til Bilag XIV af Forordning (EF) Nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH): Produktet indeholder intet stof, der opfylder

Dato: 6.10.2015

Produkt: **MakeMake Sort PRO Farvepigment**

Version: 1.0

PBT-kriterierne (persistent/bioakkumulativt/toksisk) eller vPvB-kriterierne (meget persistent/meget bioakkumulativt). Selvklassificering

Supplerende oplysninger

Yderligere henvisninger - fordeling & forbliven:

Ved behandling eller udledning af spildevand i biologiske rensningsanlæg skal de lokale og offentlige forskrifter og bestemmelser overholdes.

13. Forhold vedrørende bortskaffelse

Metoder til affaldsbehandling

Skal i overensstemmelse med de lokale myndigheder for eksempel forbrændes i et egnet anlæg.

Spild, affald m.m. opsamles i særlige beholdere mærket:

'Indeholder et stof, der er omfattet af dansk arbejdsmiljøregulering med hensyn til kræftisiko', jf. kræftbekendtgørelsen (Danmark).

Forurennet emballage:

Ikke forurennet emballage kan genanvendes.

Emballage, der ikke kan rengøres skal bortskaffes som stoffet.

14. Transportoplysninger

Landtransport

ADR

Ikke farligt gods i forhold til transportforskrifterne

RID

Ikke farligt gods i forhold til transportforskrifterne

Indenrigssøtransport

ADN

Ikke farligt gods i forhold til transportforskrifterne

Søtransport

IMDG

Ikke farligt gods i forhold til transportforskrifterne

Sea transport

IMDG

Not classified as a dangerous good under transport regulations

Lufttransport

IATA/ICAO

Ikke farligt gods i forhold til

Air transport

IATA/ICAO

Not classified as a dangerous good under

Dato: 6.10.2015

Produkt: **MakeMake Sort PRO Farvepigment**

Version: 1.0

transportforskrifterne

transport regulations

15. Oplysninger om regulering

Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Hvis yderligere lovgivning er gældende, der ikke allerede er anført andre steder i dette sikkerhedsdatablad, vil det være beskrevet i dette underpunkt.

Ifølge bekendtgørelsen om unges farlige arbejde må unge under 18 år som hovedregel ikke arbejde med dette produkt (Danmark).

Indeholder et stof med over 0,1%, der er på Arbejdstilsynets liste over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende (Danmark).

Produktet er omfattet af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisiko ved arbejde med stoffer og materialer m.v. Krav om arbejdspladsbrugsanvisning (Danmark).

Kemikaliesikkerhedsvurdering

| Grundet registreringsfristen er kemikaliesikkerhedsvurdering endnu ikke gennemført

16. Andre oplysninger

Fuldstændig ordlyd af faresymboler, faresætninger og R-sætninger, hvis nævnt i afsnit 3 under 'Farlige indholdsstoffer':

Xn	Sundhedsskadelig.
22	Farlig ved indtagelse.
41	Risiko for alvorlig øjenskade.
H318	Forårsager alvorlig øjenskade.
H302	Farlig ved indtagelse.

Hvis De har spørgsmål til dette datablad, dets indhold eller andre produktsikkerhedsrelevante spørgsmål, bedes De skrive til følgende e-mailadresse: info@makemake.dk

De oplysninger, som er i sikkerhedsdatabladet, er baseret på vores nuværende viden og erfaringer og beskriver produktet udelukkende med henblik på sikkerhedskrav. Oplysningerne beskriver ikke produktets egenskaber (produktspecifikation). En aftalt beskaffenhed eller egnethed af produktet til et bestemt anvendelsesområde kan ikke afledes af oplysningerne. Det påhviler modtageren af produktet at overholde ejendomsrettigheder samt eksisterende love og bestemmelser.